

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4. ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ, 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ**

В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ПЛЕВЕН

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Управление на здравните грижи“ от професионално направление 7.4. Обществено здраве, 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския университет – Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „Доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №15/16.6.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на експертната група от АС Проф. Елена Желева, дп – ръководител на ЕГ; Доц. Милена Сандева, доз. – член на ЕГ; Петя Крумова, докторант - член на ЕГ; Наблюдаващ процедурата от ПКЗС: проф. д-р Магдалена Стефанова Платиканова, дм	Протокол № 21/7.9.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	25.10.2023г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № .46/19.12.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 46/19.12.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Предходната акредитация на докторската програма „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, е с обща оценка по критериите **9.16** (Протокол на АС на НАОА № 13/19.05.2016 г.) и срок на валидност на акредитацията **6 години, без формулирани задължителни препоръки.**

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

1.1.1.Целите, задачите и мисията на МУ- Плевен за обучение на докторантите са формулирани ясно. Приемът и обучението на докторантите, както и процесите, протичащи в организацията са в съответствие със законовите изисквания: ЗВО, ЗРАСРБ, Правилника за приложението на ЗРАСРБ и др., както и вътрешно университетските нормативни документи.

Обучението по докторската програма „**Управление на здравните грижи**” осигурява знания и умения, с които докторантите да намират най-добрите решения на проблемите в условията на непрекъснато променящите се здравеопазна система и системата на медицинското образование.

Акцентът е поставен на практическата реализация и са интерпретирани специфичните аспекти на методологията на научното изследване. ЕГ установи, че висшето училище организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

1.1.2. Цялостната дейност на обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качеството, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

Политиката по качеството на МУ-Плевен е формулирана в **актуализирания Правилник за устройството и дейността** на МУ - Плевен, изменен и допълнен от ОС на МУ-Плевен на 05.11.2020 г. в съответствие със ЗРАСРБ и Закона за висшето образование и Наръчника по качество на СУК ISO 9001:2015. Публично оповестени с публикуването им на сайта на МУ – Плевен <https://mu-pleven.bg>.

Въведената в МУ-Плевен вътрешна **Система за оценяване и поддържане на качеството** (СОПК) има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. СОПК е функционална, динамична и отворена за промени система, приоритетно насочена към качеството на обучение в МУ – Плевен.

В МУ-Плевен “**Системата за управление на качеството**“ (СУК), актуализирана 01.01.2022г. и утвърдена от Ректора на Университета е описана в **Наръчник по качеството на МУ – Плевен**, основен документ, в който са описани същността, политиката, целите, функциите, основните принципи на системата за оценяване и поддържане на качество на обучението. **Документацията на СУК** е актуализирана съгласно ISO 9001:2015.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

В МУ - Плевен структурните единици за контрол на качеството са организирани на три нива: университетска комисия, факултетна комисия и катедрен отговорник по качеството. Съставът на Университетската комисия по управление на качеството на Университета се одобрява и утвърждава със заповед на Ректора. Съставът на ФК е актуализиран със Заповед №3394/21.12.2021г. със състав 13 членове, с включени по 1 преподавател от всяка катедра и представител на потребителите на кадри, има представител на студентите.

В обучаващите звена Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ и Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ се извършват ежегодно планови вътрешни одити, определени със Заповед на Ректор МУ – Плевен. Извършени са 7 вътрешни одити за оценка на качеството на обучение на докторската програма за периода 2016- 2023 г.

За отчетния период 2016-30.09.2023 г. е проведено обучение на 9 докторанти по акредитираната докторската програма „Управление на здравните грижи“. Пет от тях са завършили успешно, четири са действащи докторанти на самостоятелна подготовка и е в ход конкурс за зачисляване на 1 докторант в редовна форма на обучение (Докторантури за учебната 2023/2024г.-ДВ, бр. 67/04.08.2023г.)

https://www.mu-pleven.bg/forms/doktoranturi_2023_24.pdf.

1.1.3. Докторантите и преподавателите прилагат научно образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа, съгласно утвърдените програми. Предлага се обучение, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от академичните общности.

Голяма част от научните изследвания на академичния състав е свързана с тематиката на докторските програми. Резултатите са представени на национални и международни научни форуми.

1.1.4. Във ФОЗ на МУ-Плевен се прилагат правилата на **Етичния кодекс**, приет с Решение на Академичен съвет (27.05.2019г.) В МУ – Плевен е създадена и функционира **Комисия по етика** <https://mu-pleven.bg/>, в състава ѝ влизат научни специалисти и преподаватели. Правилникът за работа на Комисията по етика е приет на 20.02.2019 г., и е утвърден от Академичния съвет (Протокол № 19/27.05.2019 г.). КЕНИД http://www.mu-pleven.bg/forms/neobhodimi_dokumenti_etika_2.pdf/; *Правилник за дейността на докторантското училище в МУ - Плевен.*

В МУ-Плевен са утвърдени и се прилагат **Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство**. Те са приети на заседание на Академичния съвет на МУ-Плевен с Протокол № 3 от 03.07.2017 г. <http://www.mu-pleven.bg>. Приети са и **Правила за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи**.

За периода 2016-30.09.2023 г. няма регистрирани случаи на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнението на критерий 1.1:

Целта на подготовката за придобиване на ОНС „Доктор“ по ДП „Управление на здравните грижи“ е в съответствие с мисията, целите и задачите на институцията. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Цялостната дейност за обучение по ДП е подчинена на системата за качество в Институцията, без да се пренебрегва нейната специфика

Във ВУ са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Те се гарантират от Правилника на Институцията.

Стандарт 2: Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

2.1.1. Докторската програма по научната специалност „Управление на здравните грижи” във ФОЗ към МУ-Плевен е въведена от 2016г. и се осъществява съгласно съвременните тенденции в развитието на специалността, като се следят новостите в специализираната литература от български и чужди автори. Обучението на докторантите е насочено в три области: образователна, научно-изследователска и морално-етична.

2.1.2. Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се взема предвид мнението на обучаваните докторанти и потребителите на образователния продукт. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. https://www.mu-pleven.bg/forms/doktoranturi_2023_24.pdf. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на Катедрения съвет, обсъжда се и се одобрява на Факултетен съвет.

Процедурите по докторската програма и обучението на докторантите във ФОЗ на МУ–Плевен се регламентират с **Академичен стандарт**, представен на сайта на университета. <http://www.mu-pleven.bg/>.

2.1.3. Учебната документация за прием и обучение на докторанти по ДП „УЗГ” се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Плевен и в обучаващото звено. Документацията за хода на докторантурата се съхранява в **лично досие** за всеки докторант. Спазват се стриктно всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта при постоянен контрол от страна на научния ръководител. Текущо се упражнява контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите https://www.mu-pleven.bg/forms/doktoranturi_2023_24.pdf. **Резултатите и оценката** за работата на докторантите се съхраняват в **личното дело на всеки докторант** в сектор „Работа с докторанти“.

2.1.4. Докторската програма по научната специалност „УЗГ” заема важно място в обществените потребности на региона и страната, поради актуалността на темите, засягащи социално-значими интердисциплинарни проблеми. Участията в международни научни форуми са предпоставка за подготовка на докторантите съобразно Европейските изисквания и тяхната конкурентоспособност на пазара на труда.

2.1.5. Докторската програма по „УЗГ” е сравнима с аналогични програми на други ВУ в България и Европейския съюз. Възможностите за мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и преподавателски състав по програма „Еразъм +“ са представени на сайта на университета <https://mu-pleven.bg/>.

2.1.6. Процедурите за наблюдение и контрол са основни административни инструменти на управлението на ДП, които имат за цел да проследят техната ефикасност и актуалност. Организацията по приема и обучението на докторантите във ФОЗ на МУ-Плевен се осъществява в съответствие със ЗВО, Закона за развитие на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторанти, Правилника за устройството и дейността на МУ – Плевен, Регламент за придобиване на ОНС „доктор“ и „доктор на науките“ в МУ–Плевен, <https://mu-pleven.bg>. Програма за качество на докторантурата и други са публикувани на сайта на МУ – Плевен.

Утвърдената документация за обучение на докторанти по научната специалност „Управление на здравните грижи“ осигурява стриктното спазване на всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта под контрола на научния ръководител.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1:

Докторската програма по „Управление на здравните грижи“ във ФОЗ при МУ-Плевен е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката в тази област, с ясно дефинирани цели, задачи, методология и очаквани резултати.

Регламентите за процедурите по прием и обучение и условията и реда за придобиване на ОНС „доктор“ са оповестени на сайта на ВУ.

Разработени са стандарти и е създадена организация за непрекъснат мониторинг на учебната документация и всички етапи на образователния процес.

Реализирана е мобилност на обучаваните докторанти.

Стандарт 3: Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд

В МУ – Плевен съществува **система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията** в процеса на обучение и академичната активност на докторантите. Изградена е система за насърчаване на научноизследователската дейност на студенти и докторанти. Подпомага включването на докторанти в изпълнението на самостоятелни проекти с научна и практическа насоченост.

3.1.1. Подготовката на докторантите по „Управление на здравните грижи“ се реализира чрез **съвременни образователни форми и методи**, включващи разнообразни тематични курсове, лекции, семинари, интернет-базирани средства, планиране и провеждане на научни разработки и други. Докторантите осъществяват и преподавателска дейност в обучаващите ги звена, с натовареност до една трета от средната учебна натовареност на нехабилитираните преподаватели. Преподавателската дейност на докторантите е фиксирана в графици за учебната дейност.

3.1.2. Докторантите се обучават по колективен и индивидуален учебен план, подписан от неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет, съобразен с утвърдения от Академичен съвет на МУ-Плевен образец. Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители или консултанти. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Той е съобразен с Учебната план-програма на специалността „Управление на здравните грижи“, темата на дисертационния труд и определя насоката на докторантурата.

Изпълнението на индивидуалната програма се контролира от научния ръководител, на заседания на Катедрения съвет и на Факултетния съвет. Докторантите се атестират от ФС, като се попълва **Атестационен лист на докторанта** <https://mu-pleven.bg>.

В МУ-Плевен е създадено **Докторантско училище**. Дейността му е насочена към развитието и разширяването на научния и изследователски потенциал на научната организация, чрез организиране и координиране на обучението, свързано с придобиването на образователната и научна степен “Доктор”.

В МУ – Плевен се провежда организиран учебен процес на докторантите по **групов учебен план**. Разпределението по видове дейности за срока на обучението се извършва на базата на **система за натрупване на кредити за докторанти**, утвърдена от Академичен съвет на МУ – Плевен. В края на обучението докторантите получават сертификат с кредитна

оценка, удостоверяващи участието им в обучението, груповия учебен план, който се представя като задължителен документ за допускане до публична защита.

3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като ежегодно подготвят и представят пред Факултетния съвет (ФС) научен и финансов отчет. Те представят пред Катедрения съвет периодичен отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получени резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и предлага, съвместно с него, конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година. Катедреният съвет приема становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта; предложение за атестация на докторанта; предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година; препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата.

Предложенията се утвърждават от ФС. Протоколът от оценката на ФС, отчетът на докторанта и писменото становище на научния ръководител се представят в отдела за НИД и се прилагат в досието на докторанта.

Научният ръководител може да изисква отчет за работа по докторантурата по всяко време на академичната година. Докторантите представят резултатите от дейността си в рамките на научните сесии в МУ – Плевен <https://mu-pleven.bg>.

Те се атестират от ФС в края на всяка академична година. **Административното осигуряване и контрол на обучението по образователната и научна степен „Доктор” се осъществява от Научния отдел на Ректората на МУ-Плевен.** Документацията за прием и обучение на докторантите се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Плевен, като периодично се анализира и обновява. **Личното досие на докторанта съдържа всички материали и документи свързани с неговото зачисляване, подготовка и разработване на дисертационния труд:** документи от участието в конкурса; заповед за зачисляване в докторантура; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено (Катедрен и Факултетен съвет), обсъдило индивидуалния учебен план на докторанта; индивидуален учебен план на докторанта; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено в края на всяка календарна година, обсъдили и приели: отчета на докторанта, оценката на неговия научен ръководител, атестирането, както и самите документи (отчет, доклад, атестационен лист); удостоверения за положени изпити по индивидуалния план; план-сметка, изготвена по образец и одобрена от Катедрения съвет за всяка учебна година; лична регистрационна карта (по образец).

3.1.4. Във ФОЗ на МУ-Плевен се използват съвременни и публично оповестени методи за оценка на резултатите от научно-изследователската дейност на докторантите по специалността „Управление на здравните грижи”. **Авторефератите, рецензиите и становищата на дисертационните трудове се публикуват на страницата на МУ-Плевен.**

3.1.5 Създадена е **Комисия за разглеждане на жалби** от докторанти. За периода 2016-30.09.2023 година **няма регистрирани случаи на жалби** от докторанти по „Управление на здравните грижи”.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1:

Подготовката на докторантите по ДП „Управление на здравните грижи“ във ФОЗ, МУ- Плевен се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективни прояви.

Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител и научното звено, чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите.

Оценяването на постиженията им се осъществява чрез научни прояви.

Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти, каквито **не** са постъпвали в отчетния период.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. Във ФОЗ на МУ–Плевен е изразен стремежът за съобразяване с европейските стандарти и националната стратегия за развитие на образованието и здравеопазването, подготовка на студентите и докторантите за работа в силно конкурентна среда. Осъществява се периодична обратна връзка с докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

4.1.2. В приетия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ са описани процедурите, които обхващат всички етапи от пътя на докторанта. В него са описани всички стъпки, документи и органи, които следва да съблюдават спазването на описаните дейности.

ФОЗ създава условия за участието на докторантите в научно-изследователски проекти. За периода 2016-30.09.2023г. са разработени **научни проекти по тематики на докторската програма с участие на докторантите. Относителният дял на докторантите, участвали в национални и международни научни проекти, спрямо общия брой на обучаващите се по докторска програма „Управление на здравните грижи“ е 90.9%. През периода 2016-30.09.2023г. са разработени 19 научноизследователски проекта с колективи от МУ – Плевен и институти на БАН, от които 5 международни. Девет проекта са с участие на докторанти по научната специалност „Управление на здравните грижи“**

4.1.3. МУ-Плевен е сертифициран по ISO 9001:2015 за обучение на студенти, докторанти и специализанти и е включен в Европейската програма **Еразъм+** за сътрудничество с чуждестранни медицински университети за мобилност на преподаватели, студенти и докторанти. Допълнителна възможност за участие на докторантите в международни форуми е предоставена във връзка с изпълнението на научно-изследователската им дейност. Създадени са условия за работа на докторантите по научни проекти.

За периода 2016-30.09.2023 г. докторантите са осъществили **70 участия в национални (48) и международни (22) научни форуми.**

Относителният дял на научните съобщения на докторантите по Управление на здравните грижи във връзка с темите на дисертациите представлява **5.41%** от общата научна активност на обучаващите катедри.

Публикационната активност на докторантите е представена от **61** публикации, от които **1** публикация в международно списание, **20** – в реферирани български списания и **40** – в други списания и сборници с доклади.

4.1.4. Във ФОЗ на МУ-Плевен съществува утвърдена практика, традиция и институционални условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема и обучението на докторантите. **Има утвърдена практика за насърчаване на професионалната реализация.**

Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от отдел НИД и се контролира от Зам.-ректор по НИД (<https://mu-pleven.bg/nauchna-deynost/doktors-programs/>). През периода 2016 г. – 30.09.2023 г. са зачислени общо **9 докторанти**, от които **9** на самостоятелна подготовка и е в ход конкурс за зачисляване на **1** докторант в редовна

форма на обучение (Докторантури за учебната 2023/2024 г. – ДВ бр. 67/04.08.2023г.: https://www.mu-pleven.bg/forms/doktoranturi_2023_24.pdf).

Успешно защитените дисертации за придобиване на образователна и научна степен “Доктор“ за периода са **5**, които са продължили успешно своето кариерно развитие в АД „Главен асистент“ – **1 преподавател** в катедра „Акушерски грижи“, **2** - в катедра „Сестрински хирургични грижи“, **1** в катедра „Сестрински терапевтични грижи“, и **1** в катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ на ФОЗ МУ – Плевен.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1:

В МУ-Плевен има изградена организация, детайлни процедури и административна система за работа и контрол на докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научноизследователски проекти. Отчита се кариерно развитие при постдокторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. МУ-Плевен има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав необходим за подготовка на докторанти. Хабилитираните преподаватели са с отлична теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната и НИД.

Преподавателите, ангажирани в обучението на докторанти по „Управление на здравните грижи“ в Катедра „Управление на здравните грижи“ на ФОЗ при МУ-Плевен са **8 хабилитирани преподаватели (2 професори и 6 доценти) и 3 главни асистенти с ОНС „Доктор“**, чиято квалификация е в областта на докторската програма. В обучението на докторанти в докторантура по „Управление на здравните грижи“ могат да участват и хабилитирани преподаватели от другите звена на ФОЗ с нужната научна квалификация.

5.1.2. Научната продукция на **хабилитирания академичния състав** е представена с:

- Учебници, учебни помагала, монографии и глави от монографии – **37**;
- Публикации в български и чуждестранни реферирани списания и сборници с научно рецензиран - **90**;
- Публикации в български и чуждестранни нереферирани списания и сборници с научно рецензиране - **55**;
- Доклади и съобщения на научни конференции, симпозиуми - **145**;
- Публикации с IF и IR - **37**;
- Брой цитирания в реферирани и нереферирани научни списания и сборници - **243**;
- Участия в научни форуми - **307 (160-в чужбина, 147-национални)**;
- Участия в национални и международни научни проекта – **35**;
- Публикационната активност на хабилитираните преподаватели е **65.13%** от общата публикационна активност.

Научната продукция на **нехабилитирания академичния състав** е представена с:

- Учебни помагала и монографии – **4**;
- Научни публикации в списания – **52**;
- Научни статии в списания с IF – **6**;
- Участия в научни проекти – **12**;
- Програма Еразъм+ - изходяща мобилност - **2**;

- Цитирания – 31 от чужди и български автори;
- Цитирани публикации – 29, в чуждестранни и български издания.

5.1.3. Академичният състав участващ в обучението на докторанти от специалност „Управление на здравните грижи” има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и в професионалната област, към която принадлежи.

Академичният състав участващ в обучението на докторанти от специалност „Управление на здравните грижи” има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и в професионалната област, към която принадлежи.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1:

Обучаващото звено разполага с квалифициран академичен състав, участващ в обучението на докторанти по „Управление на здравните грижи”. Осъществява се активна научноизследователска дейност, голяма част от която е по актуална тематика на докторската програма.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1. ФОЗ при МУ-Плевен разполага със собствена материално-техническа и сектор информационни технологии на студенти и докторанти: Аудиторен комплекс, Библиотечно-информационна система (<https://www.mu-pleven.bg/index.php/bg/library>); Център за компютърни системи и комуникации; сектор научно-изследователски проекти, Център за кариерно развитие, Издателски център МУ–Плевен и Център информационно обслужване <https://www.mu-pleven.bg>.

Обучаващите катедри по докторската програма „Управление на здравните грижи“ - „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ и „Социална медицина и здравен мениджмънт“ са разположени на територията на ФОЗ при МУ Плевен. Обучението на докторантите базирано във втори учебен корпус на МУ-Плевен на трети етаж. На разположение на докторантите при организирани работни срещи с преподавателите, са както кабинетите им, така и **5 учебни зали - 3 лекционни зали и 2 зали за практически занятия, с обща площ от 311 м²**. Всички учебни зали са оборудвани с бели интерактивни дъски, компютри за преподавателите и мултимедийни устройства.

Преподавателите, участващи в обучението по докторската програма „Управление на здравните грижи“ и докторантите, са осигурени с персонални компютри. Осигурен е 24-часов високоскоростен интернет, мрежова връзка и възможност за Wi-Fi интернет достъп. Осигурена е работна площ от **14 м²** за всеки един от тях, а всяко едно работно място е оборудвано с РС и интернет. За целите на преподаването и обучението на докторантите се предоставя съвременна аудио-визуална и копирна техника (интерактивна дъска, мултимедийен проектор, преносими компютри, принтерни и копирни устройства и др.). На територията на Втори учебен корпус в структурата на ФОЗ са разположени две зали за електронно обучение в Университета: № 309 с **площ 57 м²** и 18 работни места, и № 411 с **площ 65 м²** и 12 работни места.

От м. юни 2017г. в катедрата е закупен и инсталиран **лицензиран софтуер за обработка на статистически данни** в най-новата си засега версия 24. Продуктът е на IBM SPSS Statistics и се използва за обучение от студенти и докторанти на МУ-Плевен.

ФОЗ обезпечава обучението на бакалаври, магистри и докторанти по УЗГ. За всеки докторант има осигурено работно място и достъп до учебни ресурси в базата за обучение. В катедрите се извършва научна дейност, подпомагаща провеждането на: проучвания в областта на дисертационните изследвания.

За обучение на докторанти използва **3** аудитории, **2** практически кабинети и **2** компютърни зали с **40** компютърни конфигурации. Аудиториите са осигурени с презентационна техника, специализираните кабинети са оборудвани с подходящи пособия. Има обособено помещение „Докторантски кабинет“ е с **6** работни места и **3** компютърни конфигурации.

За всеки докторант има осигурено работно място и достъп до учебни ресурси в базата за обучение. В катедрата се извършва научна дейност, подпомагаща провеждането на докторантските проучвания.

Научноизследователската работа на докторантите се финансира от бюджета на МУ – Плевен и чрез научноизследователски проекти. Разходите по защитите на дисертациите се осигуряват от бюджета на МУ-Плевен.

Налице е възможност за неограничен достъп на докторантите за работа с компютър. Катедрите „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ и „Социална медицина и здравен мениджмънт“ разполагат с компютри, което позволява всеки преподавател да работи самостоятелно. Катедрите разполагат с непрекъсната Интернет връзка и достъп до пълнотекстови публикации чрез библиотеката на МУ – Плевен.

6.1.2. Необходимата информационна обезпеченост и достъп на докторантите до дигитални ресурси е осигурена чрез библиотеката на МУ Плевен. В **Централната библиотека** функционират **2** зали за докторанти, оборудвани с компютри, мултифункционални устройства и мултимедия. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн.

Библиотеката разполага с читалня, в която има компютри, свързани с интернет. При нужда докторантите се командироваат до други институции за консултативна помощ или изследователска работа при осигурено финансиране от ФОЗ и МУ-Плевен. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн. Библиотеката на МУ - Плевен поддържа пълния набор от библиотечни каталози – азбучен и систематичен. През 1992г. започна изграждането на електронен каталог, който включва предметен и топографски каталози, библиографски описания на дисертации, автореферати, монографии, учебници, атласи, сборници, периодични издания и статии. От 2012г. **електронният каталог** е достъпен и онлайн от *web-страницата на МУ - Плевен*.

Достъпът и ползването на информационните ресурси, както и услугата за доставка на електронни статии за студенти, докторанти и служители на МУ-Плевен са безплатни. Ето защо докторантите и хабилитираните лица от специалност „Управление на здравните грижи“ могат активно да ползват и всички бази данни онлайн.

6.1.3. Докторантите могат да използват услугите на библиотеката. Библиотеката **има абонамент** към настоящия момент включващ **63 285 библиотечни единици: 57 743 б.е.** книги, **4993 б.е.** периодика, **64** електронни носители на документи и **485** дисертации и автореферати. От тях **40 558 б.е. (64%)** са на български език, а **22 727 б.е. (36%)** – на чужди езици. Набавената литература за периода на акредитацията за обучението на докторанти по докторска програма „Управление на здравните грижи“ е **3968 б.е.**, т.е. приблизително **6%** от целия библиотечен фонд. От тях **2716 б.е.** са на български език. Това са **68%** от набавената литература, а **32%** са на чужди езици.

Осигурен е достъп на докторантите до научни издания и електронна база данни, лицензирани от Министерството на образованието и науката: **Scopus** (Elsevier), **ScienceDirect** (Elsevier), **Web of Science** (Clarivate Analytics). Електронните библиотечни ресурси са достъпни за всички компютри от мрежата на ФОЗ при МУ - Плевен. В помощ на докторантите, съобразно специфичният за специалността „Управление на здравните грижи“

фонд на библиотеката съставлява **413** библиотечни единици. От тях набавени за периода 2016– 2021г. са **42** пособия, а дигитализирани са **21** книги.

В резултат на творческа активност на преподавателите от ФОЗ в акредитационния период са отпечатани и преиздадени **24** учебници и монографии, чийто автори са преподаватели в специалност „Управление на здравните грижи“, „Социална медицина“, „Икономика на здравеопазването“, „Промоция на здравето в училище“ и др.

На сайта на МУ – Плевен е публикуван „Справочник на докторанта“, с което се подпомага докторантското обучение.

6.1.4. Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба № 9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Докторантите във ФОЗ имат възможност да публикуват резултатите от работата си в университетското издание, както и в специализирани български и чуждестранни издания. ФОЗ и МУ - Плевен периодично провеждат научни конференции, конгреси, кръгли маси с различна актуална тематика по проблемите на здравеопазването с активното участие на докторантите.

Специфична форма за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите е и Издателският център „МУ-Плевен“, който съществува и развива своята дейност от 2000г. Авторефератите на докторантите, защитили в Медицински университет – Плевен, се регистрират с ISBN номера от центъра и се отпечатват за сметка на Висшето училище.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1:

Материално-техническата база е достатъчна. Осигурено е специфично оборудване, необходимо за обучение на докторантите по научната специалност „Управление на здравните грижи“. Информационната база отговаря на съвременните изисквания. ”. Докторантите имат достъп до съответни научни издания и бази данни.

На докторантите е осигурена възможност за публикуване на резултатите от научните изследвания и участие в научни форуми.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Висшето училище има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. В МУ - Плевен към направление Научноизследователска дейност функционират „Център за обучение на докторанти, постдокторанти и млади учени“; „Научни прояви и студентско творчество“ и „Научен секретар“.

Информационното обслужване на ФОЗ при МУ-Плевен се осъществява чрез локалната мрежа. Поддържа се: **web-страница на факултета** с възможност за ежедневно актуализиране и електронна поща, обслужваща преподаватели и служители на МУ - Плевен: <https://mu-pleven.bg>. Своевременно се обновява страницата на факултета, като се представя актуална информация за катедрите. Актуализира се електронният регистър, който съдържа база данни за студенти, докторанти, преподаватели и административен персонал.

В МУ-Плевен съществува „**Център за информационно обслужване**” (ЦИО) <https://mu-pleven.bg>, в чиито критерии са включени и такива за участие на студенти и редовни докторанти, както и за участие на асистенти, записани в докторантури на

самостоятелна подготовка. Осъществява се периодична обратна връзка със студентите и докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

В „**Център обучение на докторанти, постдокторанти и млади учени**“ се съхранява база данни за кариерното развитие на завършилите докторанти. Актуална информация за провеждани конкурси, курсове, стипендии и др., може да се намери на адреса на „**Център кариерно развитие**“ <http://career.mu-pleven.bg/>

7.1.2. ФОЗ на МУ - Плевен прилага „**Система за управление на качеството (СУК)**“ по отношение на всички свои дейности. СУК е разработена в съответствие със стандарта ISO-9001-2015.

Чрез наличната информационна база, публично се огласяват резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и реализацията на завършилите докторанти по професионални направления.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1:

МУ – Плевен има изградена система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите. Докторските програми периодично се актуализират и обновяват. Публично се оповестяват резултатите от одитите и ефективността на докторантските програми. Проследява се кариерното развитие на докторантите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. Висшето училище публикува информация за:

- ✓ приети документи и учебна документация на докторската програма;
- ✓ решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;
- ✓ решения от академични и факултетни съвети;
- ✓ проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Цялата документация по приема, зачисляването и управлението на обучението на докторантите във ФОЗ на МУ – Плевен е сертифицирана по ISO-9001-2015. Всички докторанти имат достъп до сайта, на който са изнесени нормативните документи с изискванията на всеки етап от обучението. Информация за получените резултати от проведените изследвания, заложи в научните проекти и в тематиката на докторантурите се публикува на сайта на Университета <https://mu-pleven.bg>. От 2008 г. в МУ - Плевен се издава мултидисциплинарно списание Journal of Biomedical & Clinical Research (JBCR), в което докторантите от сектора са публикували собствени проучвания и резултати, свързани с дисертационните им трудове (Уеб-страница на списание JBCR).

8.1.2. В МУ-Плевен информацията на програмите за мобилност се предоставя системно на web страницата му.

За периода на акредитация докторантите по специалността „Управление на здравните грижи“ са се възползвали от възможността за участие в програмата за академичен обмен. Реализирана е професионална и академична мобилност в 7 висши училища на 4 докторанти по докторска програма „Управление на здравни грижи“, като 1 докторант е реализирал участие в **обучителен курс**, организиран от Institute Sciences and „ProLonga Vita“ – Medical Company в гр. Плоцк, Полша: OSCE – Objective Structured Clinical Examination – 2016г. и **мобилност** по „Еразъм“ - септември 2017г. в гр. Лимасол, Кипър в обучение на тема: „Емоционална интелигентност“.

Към м. септември 2023г. актуалните договори за академичен обмен по програма Еразъм+ за периода 2021-2027г. са **46 договора** за академичен обмен, от които **43** с

медицински университети и центрове в 15 програмни държави и 3 с университета от партниращи държави. За периода 2016-30.09.2023 г. има изходяща мобилност.

8.1.3. Във ФОЗ на МУ - Плевен са осигурени добри възможности за публикуване на резултатите от научно-изследователската дейност на докторантите по специалността „Управление на здравните грижи” в широка гама от **специализирани научни списания**. Резултатите от научните изследвания на докторантите се представят на **конгреси и конференции** у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1:

На сайта на МУ, в частност ФОЗ, се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност.

Има създадени условия и подкрепа за мобилност на докторантите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследване и технологии.

9.1.1. Докторските програми са в съответствие със съвременните изисквания и тенденции на науката и практиката, като периодично се актуализират. Актуализацията на програмите засягат новозачислени докторанти и влизат в сила от следващата (след приемането на промените) академична година. В Секция „Качество на обучението и акредитация“ при МУ – Плевен функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: Катедрен съвет, Център за научноизследователска дейност, Факултетен съвет и Академичен съвет. Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантурата „Управление на здравните грижи“ се обсъждат на заседанията на Катедрения и Факултетния съвет <http://www.mu-pleven.bg>.

9.1.2. Съществуват утвърдени практики и процедури за повишаване на ефективността на докторските програми. Качеството на образователния процес е предмет на текстове в Правилниците на университета и в Наръчника по качеството на СУК ISO 9001:2015 – Попълнените анкети се съхраняват в Кабинета по качество, а обобщените резултати от проучванията се анализират на заседания на АС и се обявяват публично на интернет страницата на Университета в секция „Акредитация“ (<http://www.mu-pleven.bg/index.php/bg/accreditation>).

Изпълняват се препоръките от одитите на вътрешната система с цел подобряване на нейната ефективност.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1:

Във ФОЗ на МУ - Плевен има предпоставки за осъществяване на редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация.

Изградената система за вътрешен контрол допринася за повишаване ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. МУ – Плевен циклично преминава през външно оценяване на качеството на обучение от НАОА и МОН, включително и на докторските програми в съответствие с ESG. Данни, необходими за самооценка и оценка на качеството на обучение и на образователния продукт, се събират чрез: анализи на учебната документация; на цялостната организация и

управление на учебния процес; на научно-изследователската и публикационната дейност; анализи за информационния обмен между катедри, факултети и отдели в Университета.

Докторската програма „Управление на здравните грижи“ е акредитирана от Акредитационния съвет на НАОА през 2016 г.

Осигурена е и се използва електронна среда за ефективна комуникация между докторанти, преподаватели и потребители. Има постоянен достъп до информацията за ефективността на качеството на обучение в ОНС „Доктор“ на сайта на МУ-Плевен.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1:

В МУ- Плевен и във ФОЗ е внедрена успешно функционираща Система за управление на качеството.

Структурите на ФОЗ преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което е предпоставка за поддържане и подобряване на качеството на бъдещи докторски програми.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Медицинския университет – Плевен да провежда обучение по докторска програма „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

V. ПРОЕКТ ЗА ПРЕПОРЪКИ:

1. Да се положат усилия за привличане на редовни докторанти.

Срок: до следващата акредитация

2. Да се повиши публикационната активност на докторантите в международни реферирани списания.

Срок: до следващата акредитация

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Здравко Каменов, дмн /